

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Ο διαθέτης μπορεί να καταρτίσει διάταξη τελευταίας βουλήσεως για την περίπτωση θανάτου του, με τη μορφή διαθήκης ή κληρονομικής σύμβασης. Η διαθήκη μπορεί να καταρτιστεί συμβολαιογραφικά ή ιδιωτικά. Ο διαθέτης μπορεί να ανακαλέσει τη διαθήκη εν όλω ή εν μέρει οποτεδήποτε, καταρτίζοντας μεταγενέστερη διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση. Αυτό δεν ισχύει για την αμοιβαία διαθήκη των συζύγων, καθώς η τροποποίηση και η ανάκληση αυτής της διαθήκης διέπεται από ειδικούς κανόνες.

Συμβολαιογραφική διαθήκη

Η συμβολαιογραφική διαθήκη επικυρώνεται συμβολαιογραφικά ή συντάσσεται από τον διαθέτη και κατατίθεται σε συμβολαιογράφο εντός σφραγισμένου φακέλου προς φύλαξη.

Στη συμβολαιογραφική διαθήκη, είτε ο συμβολαιογράφος επικυρώνει την διαθήκη που έχει συντάξει ο ίδιος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη είτε η διαθήκη συντάσσεται από τον διαθέτη και κατατίθεται στον συμβολαιογράφο για επικύρωση. Η συμβολαιογραφική διαθήκη υπογράφεται από τον διαθέτη ενώπιον του συμβολαιογράφου.

Συμβολαιογραφική διαθήκη μπορεί να συντάξει και ανήλικος, αν έχει συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας του. Ο ανήλικος διαθέτης δεν υποχρεούται να λάβει τη συναίνεση του νόμιμου εκπροσώπου του.

Στην περίπτωση διαθήκης η οποία κατατίθεται στον συμβολαιογράφο προς φύλαξη, ο διαθέτης παραδίδει την διαθήκη ιδιοχείρως σε σφραγισμένο φάκελο, δηλώνοντας στον συμβολαιογράφο ότι πρόκειται για τη διαθήκη του. Σ' αυτή την περίπτωση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει συμβολαιογραφική πράξη για την κατάθεση της διαθήκης, η οποία υπογράφεται από τον διαθέτη και τον ίδιο. Ο διαθέτης μπορεί οποτεδήποτε να ανακτήσει τη διαθήκη την οποία έχει καταθέσει στον συμβολαιογράφο. Σ' αυτή την περίπτωση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει συμβολαιογραφική πράξη για την ανάκτηση της διαθήκης, η οποία υπογράφεται από τον διαθέτη και τον ίδιο.

Δεν ισχύουν χρονικοί περιορισμοί ως προς την εγκυρότητα της συμβολαιογραφικής διαθήκης, δηλ. αυτή παραμένει ισχυρή έως ότου τροποποιηθεί ή ανακληθεί.

Ιδιωτική διαθήκη

Η ιδιωτική διαθήκη είτε υπογράφεται ενώπιον μαρτύρων είτε είναι ιδιόγραφη.

Το κείμενο της ιδιωτικής διαθήκης η οποία υπογράφεται ενώπιον μαρτύρων δεν απαιτείται να έχει καταρτιστεί από τον διαθέτη (ούτε να έχει γραφεί ιδιοχείρως από αυτόν), ωστόσο πρέπει να υπογράφεται ενώπιον τουλάχιστον δύο μαρτύρων νομικά ικανών και να αναγράφεται η ημερομηνία και το έτος σύνταξης της διαθήκης. Όλοι οι μάρτυρες πρέπει να είναι παρόντες κατά την υπογραφή της διαθήκης. Ο διαθέτης οφείλει να ενημερώσει τους μάρτυρες ότι τους καλεί να παραστούν ως μάρτυρες στη σύνταξη της διαθήκης του και ότι η διαθήκη αποτελεί τη διάταξη τελευταίας βουλήσεώς του. Οι μάρτυρες δεν απαιτείται να γνωρίζουν το περιεχόμενο της διαθήκης. Αμέσως μετά την υπογραφή της διαθήκης από τον διαθέτη, αυτή υπογράφεται και από τους μάρτυρες. Οι μάρτυρες επιβεβαιώνουν διά της υπογραφής τους ότι ο διαθέτης υπέγραψε τη διαθήκη προσωπικά και ότι, στον βαθμό που δύνανται να γνωρίζουν, ο διαθέτης είναι νομικά ικανός και ικανός να καταρτίσει διαθήκη. Δεν νομιμοποιείται ως μάρτυρας πρόσωπο του οποίου οι ανιόντες, κατιόντες, αδελφοί, τέκνα των αδελφών του, ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες του/της συζύγου επωφελούνται από τη διαθήκη.

Η ιδιόγραφη διαθήκη πρέπει να συντάσσεται από τον διαθέτη ιδιοχείρως από την αρχή έως το τέλος (δεν μπορεί να είναι δακτυλογραφημένη, έντυπη ή να έχει άλλως συνταχθεί με μηχανικά μέσα) και πρέπει να αναγράφει την ημερομηνία και το έτος σύνταξης της διαθήκης. Η ιδιόγραφη διαθήκη υπογράφεται προσωπικά από τον διαθέτη.

Ο διαθέτης μπορεί να τηρήσει ο ίδιος την ιδιωτική διαθήκη ή να την παραδώσει σε τρίτο προς φύλαξη.

Η ιδιωτική διαθήκη καθίσταται άκυρη έξι μήνες μετά τη σύνταξή της εάν ο διαθέτης βρίσκεται εν ζωή. Εάν δεν ορίζεται στην ιδιωτική διαθήκη η ημερομηνία ή το έτος σύνταξης αυτής, και εφόσον δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με άλλο τρόπο ο χρόνος σύνταξής της, αυτή καθίσταται άκυρη.

Αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων

Η αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων είναι διαθήκη που συντάσσεται από κοινού από τους συζύγους και στην οποία κάθε σύζυγος ορίζεται ως κληρονόμος του άλλου ή οι σύζυγοι προβλέπουν άλλη διανομή της περιουσίας τους μετά τον θάνατό τους.

Στην αμοιβαία διαθήκη όπου κάθε σύζυγος ορίζεται ως μοναδικός κληρονόμος του άλλου, οι σύζυγοι μπορούν να υποδείξουν τα πρόσωπα στα οποία θα περιέλθει το μερίδιο της κληρονομίας του επιζώντος συζύγου μετά τον θάνατό του.

Η αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων επικυρώνεται συμβολαιογραφικά. Ο συμβολαιογράφος συντάσσει τη διαθήκη σύμφωνα με τη βούληση των συζύγων και αυτή εν συνεχεία υπογράφεται από τους συζύγους ενώπιόν του.

Η αμοιβαία διαθήκη συζύγων μπορεί να ανακληθεί από οποιονδήποτε σύζυγο ενόσω αμφότεροι οι σύζυγοι βρίσκονται εν ζωή. Η διαθήκη διά της οποίας ανακαλείται η αμοιβαία διαθήκη συζύγων επικυρώνεται συμβολαιογραφικά. Η διαθήκη θεωρείται ανακληθείσα όταν ο ένας σύζυγος λάβει σχετική κοινοποίηση από τον άλλο, σύμφωνα με τη σχετική συμβολαιογραφική διαδικασία. Μετά τον θάνατο του ενός συζύγου, ο/η επιζών/-ύσα σύζυγος μπορεί να ανακαλέσει την διαθήκη του/της αν παραιτηθεί του μεριδίου του/της από την αμοιβαία διαθήκη.

Η αμοιβαία διαθήκη των συζύγων καθίσταται άκυρη αν ο γάμος λυθεί πριν από τον θάνατο ενός εκ των συζύγων. Καθίσταται επίσης άκυρη αν ένας εκ των συζύγων πριν από τον θάνατό του είχε υποβάλει αίτηση διαζυγίου ή είχε συναινέσει εγγράφως στη λύση του γάμου ή είχε δικαίωμα να αιτηθεί την ακύρωση του γάμου και είχε υποβάλει σχετικό αίτημα ενώπιον των δικαστηρίων.

Κληρονομική σύμβαση

Κληρονομική σύμβαση είναι η συμφωνία μεταξύ του διαθέτη και άλλου προσώπου, διά της οποίας ο πρώτος υποδεικνύει τον αντισυμβαλλόμενο ή τρίτο πρόσωπο ως κληρονόμο και ορίζει την κληρονομία, τις κληρονομικές υποχρεώσεις ή τις κατευθυντήριες γραμμές. Κληρονομική σύμβαση μπορεί να καταρτιστεί από τον διαθέτη και τον εξ αδιαθέτου κληρονόμο του για την παραίτηση του τελευταίου από την εξ αδιαθέτου διαδοχή.

Η κληρονομική σύμβαση μπορεί επίσης να περιέχει μονομερείς εντολές εκ μέρους του διαθέτη για τη διάθεση της περιουσίας. Σ' αυτή την περίπτωση, οι εντολές υπόκεινται στους όρους της διαθήκης.

Η κληρονομική σύμβαση συντάσσεται και επικυρώνεται από συμβολαιογράφο. Η κληρονομική σύμβαση υπογράφεται ενώπιον συμβολαιογράφου.

Η κληρονομική σύμβαση ή οι εντολές που προβλέπονται σ' αυτήν μπορούν να ακυρωθούν ή ανακληθούν ενόσω βρίσκονται εν ζωή οι συμβαλλόμενοι, δυνάμει συμβολαιογραφικά επικυρωμένης συμφωνίας μεταξύ των μερών ή δυνάμει νέας κληρονομικής σύμβασης.

Εάν συναφθεί κληρονομική σύμβαση υπό περιστάσεις που δικαιολογούν την ακύρωση της σύμβασης σύμφωνα με το γενικό μέρος του νόμου περί του αστικού κώδικα (*tsiviilseadustiku üldosa seadusele*), μπορεί επίσης να ζητηθεί η ακύρωση της σύμβασης μετά τον θάνατο του κληρονομούμενου από το πρόσωπο που δικαιούται να τον διαδεχθεί σε περίπτωση ακυρότητας της κληρονομικής σύμβασης ή διάταξης που περιέχεται σ' αυτήν.

Επίσης, χωρεί υπαναχώρηση από την κληρονομική σύμβαση. Ο διαθέτης μπορεί να υπαναχωρήσει από την κληρονομική σύμβαση αν προβλέπεται σχετικό δικαίωμα σ' αυτήν. Υπαναχώρηση χωρεί επίσης αν ο αντισυμβαλλόμενος διαπράξει ποινικό αδίκημα κατά του διαθέτη ή κατά του/της συζύγου, των ανιόντων ή κατιόντων του διαθέτη ή αν αθετήσει υπαιτίως τη νόμιμη υποχρέωσή του να διατρέφει τον διαθέτη. Ο διαθέτης έχει επίσης δικαίωμα να υπαναχωρήσει αν συμβαλλόμενος στην κληρονομική σύμβαση ο οποίος έχει υποχρέωση να εκπληρώνει περιοδικές υποχρεώσεις έναντι του διαθέτη κατά τη διάρκεια ζωής του τελευταίου -ιδίως την υποχρέωση να τον διατρέφει- αθετήσει τη σχετική υποχρέωση υπαιτίως και ουσιωδώς. Η υπαναχώρηση από την κληρονομική σύμβαση τελείται με σχετική συμβολαιογραφική δήλωση προς τον αντισυμβαλλόμενο. Στην περίπτωση αμοιβαίας κληρονομικής σύμβασης, και με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης αυτής, εφόσον το δικαίωμα υπαναχώρησης προβλέπεται σ' αυτήν, ολόκληρη η σύμβαση καθίσταται άκυρη σε περίπτωση υπαναχώρησης του ενός συμβαλλομένου. Το δικαίωμα υπαναχώρησης από αμοιβαία κληρονομική σύμβαση αποσβέννυται με τον θάνατο του ενός συμβαλλομένου. Μετά τον θάνατο του ενός συμβαλλομένου, ο επιζών συμβαλλόμενος μπορεί να ανακαλέσει την σύμβαση αν παραιτηθεί του μεριδίου του από την αμοιβαία κληρονομική σύμβαση.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Η συμβολαιογραφική διαθήκη και η κληρονομική σύμβαση μεταγράφονται πάντοτε στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής μία εργάσιμη ημέρα μετά τη συμβολαιογραφική τους επικύρωση. Ο συμβολαιογράφος μεταγράφει επίσης στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής όλες τις τροποποιήσεις της κληρονομικής σύμβασης, τυχόν καταγγελία αυτής καθώς και τυχόν δήλωση υπαναχώρησης από την κληρονομική σύμβαση. Τυχόν παραβίαση της υποχρέωσης μεταγραφής δεν θίγει το κύρος της διαθήκης.

Η σύνταξη ιδιωτικής διαθήκης μπορεί να μεταγραφεί στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής από τον διαθέτη ή από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο κατέχει πληροφορίες σχετικά με την ιδιωτική διαθήκη, αν του ζητηθεί από τον διαθέτη. Δεν είναι υποχρεωτική η μεταγραφή της ιδιωτικής διαθήκης στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής.

Η συμβολαιογραφική διαθήκη και η κληρονομική σύμβαση μεταγράφονται στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής από τον συμβολαιογράφο ο οποίος τις επικυρώνει ή από τον συμβολαιογράφο στον οποίο έχει κατατεθεί η διαθήκη. Για τη μεταγραφή, ο συμβολαιογράφος διενεργεί σχετική εγγραφή στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής ή υποβάλλει σχετικό σημείωμα στο μητρώο. Από 1ης Ιανουαρίου 2015, οι συμβολαιογράφοι δεν υποβάλλουν πλέον σχετικό σημείωμα στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής, αλλά διενεργούν εγγραφές στα αρχεία του μητρώου.

Στοιχεία για ιδιωτικές διαθήκες μπορούν να εγγραφούν στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής μέσω της κρατικής δικτυακής πύλης <http://www.eesti.ee/> από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει λάβει γνώση της σύνταξης της διαθήκης και του ζητηθεί να προβεί σε μεταγραφή.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης απία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Γενικά δεν ισχύουν περιορισμοί όσον αφορά τη σύνταξη διαθήκης, το δε δικαίωμα του διαθέτη να διαθέσει την κληρονομία περιουσία του δεν υπόκειται σε περιορισμούς, αν αυτός έχει συντάξει διαθήκη.

Η ελευθερία σύνταξης διαθήκης περιορίζεται από τον θεσμό της νόμιμης μοίρας, ο οποίος θέτει όρια στην ελευθερία του διαθέτη να καταλείπει την περιουσία του στους κληρονόμους κατά τη διακριτική του ευχέρεια. Αν ο διαθέτης έχει αποκληρώσει με διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση έναν κατιόντα, γονέα ή τον/την σύζυγο του που έχει δικαίωμα εξ αδιαθέτου διαδοχής και εφόσον κατά τον χρόνο θανάτου του ο διαθέτης είχε υποχρέωση διατροφής του εν λόγω προσώπου σύμφωνα με τον νόμο περί οικογενειακών σχέσεων ή αν ο διαθέτης έχει περιορίσει το κληρονομικό μερίδιο του αντίστοιχου προσώπου σε βαθμό ώστε αυτό να μην λαμβάνει το εξ αδιαθέτου μερίδιό του, το πρόσωπο αυτό έχει δικαίωμα να αναζητήσει τη νόμιμη μοίρα του από τους λοιπούς κληρονόμους. Επομένως, ο δικαιούχος της νόμιμης μοίρας έχει αξίωση κατά των κληρονόμων σύμφωνα με τον νόμο περί οικογενειακών σχέσεων. Η αξίωση συνίσταται στο γεγονός ότι ο δικαιούχος της νόμιμης μοίρας μπορεί να απαιτήσει την καταβολή χρηματικού ποσού αντίστοιχου προς την αξία της νόμιμης μοίρας του. Το πρόσωπο που ασκεί το δικαίωμα κτήσης της νόμιμης μοίρας δεν είναι κληρονόμος. Η νόμιμη μοίρα αντιστοιχεί στο 1/2 του εξ αδιαθέτου μεριδίου που θα λάμβανε ένας κληρονόμος σε περίπτωση διαδοχής βάσει του νόμου, εάν όλοι οι κληρονόμοι αποδέχονταν την κληρονομία.

Επιπλέον του μεριδίου του/της στην κληρονομία, ο/η σύζυγος του διαθέτη μπορεί να αξιώσει τη θεμελίωση ατομικού δικαιώματος χρήσης ακινήτου που ήταν η συζυγική κατοικία των συζύγων, υπό τον όρο ότι το επίπεδο διαβίωσης του/της συζύγου του διαθέτη θα επιδεινωθεί λόγω της κληρονομικής διαδοχής. Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο/η σύζυγος του κληρονομούμενου έχει αυτό το δικαίωμα αξίωσης ανεξάρτητα από το αν ο/η σύζυγος κληρονομεί κάτι επιπλέον και από το αν η κληρονομική διαδοχή επέρχεται με διαθήκη και/ή εξ αδιαθέτου.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Αν ο κληρονομούμενος δεν είχε συντάξει έγκυρη διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση, επέρχεται εξ αδιαθέτου διαδοχή σύμφωνα με τον νόμο. Αν η διαθήκη ή η κληρονομική σύμβαση δεν προβλέπει τη διανομή του συνόλου της κληρονομιάς περιουσίας, για το αδιάθετο τμήμα της κληρονομιάς επέρχεται εξ αδιαθέτου διαδοχή. Εξ αδιαθέτου κληρονόμοι είναι ο/η σύζυγος και οι συγγενείς του διαθέτη. Υπάρχουν τρεις τάξεις διαδοχής. Ο/η σύζυγος καλείται στην κληρονομία μαζί με τους εξ αδιαθέτου κληρονόμους.

Στην πρώτη τάξη καλούνται οι κατιόντες του θανόντος (τέκνα, υιοθετημένα τέκνα, εγγονοί κ.λπ.). Μαζί με τους κληρονόμους της πρώτης τάξης καλείται ο/η σύζυγος, ο/η οποίος/-α λαμβάνει μερίδιο ίσο προς το μερίδιο τέκνου, σε κάθε περίπτωση ίσο τουλάχιστον με το ένα τέταρτο της κληρονομιάς.

Εάν δεν υπάρχουν κληρονόμοι της πρώτης τάξης, καλούνται στη δεύτερη τάξη οι γονείς του θανόντος και οι κατιόντες τους (αδελφοί και αδελφές του θανόντος). Εάν αμφότεροι οι γονείς του διαθέτη βρίσκονται εν ζωή κατά τον χρόνο της διαδοχής, αυτοί κληρονομούν όλη την κληρονομία κατ' ισομοιρία. Εάν ο πατέρας ή η μητέρα του θανόντος δεν βρίσκεται εν ζωή κατά τον χρόνο της διαδοχής, αυτός ή αυτή υποκαθίσταται από τα τέκνα, υιοθετημένα τέκνα, εγγονούς του/της, κλπ. Μαζί με τη δεύτερη τάξη καλείται στην κληρονομία ο/η σύζυγος, ο/η οποίος/-α λαμβάνει το 1/2 της κληρονομιάς.

Εάν δεν υπάρχουν κληρονόμοι της δεύτερης τάξης, καλούνται στην τρίτη τάξη οι παππούδες και γιαγιάδες του θανόντος και οι κατιόντες τους (δηλ. οι θείοι και οι θείες του θανόντος). Εάν όλοι οι παππούδες και γιαγιάδες του κληρονομούμενου βρίσκονται εν ζωή κατά τον χρόνο της διαδοχής, αυτοί κληρονομούν όλη την κληρονομία κατ' ισομοιρία. Αν κάποιος παππούς ή γιαγιά του θανόντος δεν βρίσκεται εν ζωή κατά τον χρόνο της διαδοχής, αυτός ή αυτή υποκαθίσταται από τα τέκνα, υιοθετημένα τέκνα, εγγονούς του/της κλπ. Αν δεν υπάρχουν κατιόντες, αυτός ή αυτή υποκαθίσταται από τον παππού ή γιαγιά της ίδιας ρίζας. Εάν έχει αποβιώσει και ο άλλος παππούς ή γιαγιά, κληρονομούν τα τέκνα, υιοθετημένα τέκνα, εγγονοί του κ.λπ. Αν ο παππούς και η γιαγιά είτε από τον πατέρα είτε από τη μητέρα του θανόντος έχουν αποβιώσει κατά τον χρόνο της διαδοχής και δεν έχουν κατιόντες, κληρονομούν ο παππούς και η γιαγιά της άλλης ρίζας καθώς και τα τέκνα, υιοθετημένα τέκνα, εγγονοί κ.λπ. αυτών. Οι διατάξεις που ισχύουν για την πρώτη τάξη κληρονόμων ισχύουν για τους κατιόντες οι οποίοι υποκαθιστούν τους γονείς τους ως κληρονόμοι.

Εάν ο θανών ήταν έγγαμος και δεν είχε κληρονόμους της πρώτης ούτε της δεύτερης τάξης, ο/η σύζυγος λαμβάνει το σύνολο της κληρονομιάς.

Αν ο θανών δεν έχει εξ αδιαθέτου κληρονόμους ή σύζυγο, νόμιμος κληρονόμος είναι η τοπική αρχή της περιοχής όπου έλαβε χώρα η διαδοχή. Περιοχή όπου λαμβάνει χώρα η διαδοχή είναι ο τόπος όπου ο θανών είχε την τελευταία διαμονή του. Εάν η τελευταία διαμονή του θανόντος ήταν σε χώρα εκτός της Εσθονίας, ωστόσο η διαδοχή διέπεται από το εσθονικό δίκαιο, εξ αδιαθέτου κληρονόμος είναι η Δημοκρατία της Εσθονίας.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής απία θανάτου:

Στην Εσθονία η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής διεξάγεται από τον Εσθονό συμβολαιογράφο του τόπου κίνησης της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής αν ο τόπος της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου βρίσκεται στην Εσθονία. Ο συμβολαιογράφος διενεργεί εγγραφή στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής. Εάν η τελευταία κατοικία του κληρονομούμενου βρίσκεται σε ξένη χώρα, Εσθονός συμβολαιογράφος διεξάγει τη διαδικασία κληρονομικής διαδοχής μόνο για ακίνητα που βρίσκονται στην Εσθονία, υπό τον όρο ότι η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής δεν μπορεί να διεξαχθεί στην αλλοδαπή ή οι διαδικασίες που διεξάγονται στην αλλοδαπή δεν περιλαμβάνουν το ακίνητο που βρίσκεται στην Εσθονία ή το πιστοποιητικό κληρονόμων (κληρονομητήριο) που έχει συνταχθεί στην αλλοδαπή δεν αναγνωρίζεται στην Εσθονία.

Η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής διεξάγεται από Εσθονό συμβολαιογράφο ακόμη και αν ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107-134) επιβάλλει τη διεξαγωγή της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής στην Εσθονία, κατ' εφαρμογή των άρθρων 4-15 και 17 του εν λόγω κανονισμού.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας:

Η δήλωση αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας υποβάλλεται στον συμβολαιογράφο που χειρίζεται την κληρονομική υπόθεση. Η σχετική δήλωση επικυρώνεται από άλλο συμβολαιογράφο, ο οποίος εν συνεχεία την προωθεί στον συμβολαιογράφο που έχει αναλάβει την κληρονομική διαδικασία.

Η δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας μπορεί επίσης να επικυρωθεί από προξενικούς υπαλλήλους με επαρκή προσόντα οι οποίοι εργάζονται σε εσθονικά προξενεία του εξωτερικού. Ο προξενικός υπάλληλος οφείλει να προωθήσει αμέσως τη δήλωση που επικυρώνει στον συμβολαιογράφο που έχει αναλάβει την κληρονομική διαδικασία.

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας:

Το σύστημα των κληροδοσιών παρέχει στον κληροδόχο το δικαίωμα να απαιτήσει από τον εκτελεστή της διαθήκης τη μεταβίβαση του κληροδοτήματος. Προκειμένου να λάβει το κληροδοτήμα, ο κληροδόχος πρέπει να υποβάλει αίτημα εκτέλεσης της κληροδοσίας στον εκτελεστή της διαθήκης. Ο διαθέτης μπορεί να επιβάλει την εκτέλεση της κληροδοσίας ως υποχρέωση οποιουδήποτε κληρονόμου ή άλλου κληροδόχου. Εάν ο διαθέτης δεν έχει διορίσει εκτελεστή της κληροδοσίας, τα καθήκοντα αυτά εκτελεί ο κληρονόμος.

Δεδομένου ότι οι διατάξεις περί αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας ισχύουν και για την αποδοχή ή αποποίηση της κληροδοσίας, η μη υποβολή δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης της κληροδοσίας εντός της σχετικής προθεσμίας αποποίησης τεκμαίρεται ως σιωπηρή αποδοχή. Αν ο κληροδόχος επιθυμεί να αποποιηθεί την κληροδοσία, οφείλει να υποβάλει σχετική δήλωση εντός της προθεσμίας αποποίησης που ορίζει ο νόμος, δηλ. εντός τριών μηνών από τον θάνατο του διαθέτη και την περιέλευση σε γνώση του κληροδόχου του κληροδοτικού δικαιώματος.

Στο πλαίσιο της κληρονομικής διαδικασίας, ο συμβολαιογράφος ενημερώνει όλους τους κληροδόχους που υποδεικνύονται στη διαθήκη σχετικά με το κληροδοτικό τους δικαίωμα. Προτού υποβάλει αίτημα εκτέλεσης της κληροδοσίας, ο κληροδόχος έχει δικαίωμα να λάβει πληροφορίες σχετικά με την κληροδοσία. Όπως και η δήλωση αποδοχής της κληρονομίας, η δήλωση αποδοχής της κληροδοσίας είναι ανέκκλητη. Προς τεκμηρίωση του δικαιώματός του, ο κληροδόχος έχει το δικαίωμα να ζητήσει από τον συμβολαιογράφο ο οποίος έχει αναλάβει την κληρονομική διαδικασία την έκδοση πιστοποιητικού (πιστοποιητικό κληροδοσίας) σχετικά με το κληροδοτικό του δικαίωμα.

Εάν η κληροδοσία συνίσταται σε ακίνητο ή σε άλλο αντικείμενο του οποίου η πώληση απαιτεί συμβολαιογραφική πράξη, η σύμβαση μεταβίβασης του κληροδοτήματος μεταξύ του εκτελεστή της κληροδοσίας και του κληροδόχου πρέπει επίσης να καταρτιστεί συμβολαιογραφικά.

Κληροδόχος ο οποίος είναι και κληρονόμος έχει δικαίωμα επί του κληροδοτήματος ακόμη και εάν αποποιηθεί την κληρονομία.

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας:

Νόμιμη μοίρα είναι η χρηματική αξίωση κατά κληρονόμου σύμφωνα με το ενοχικό δίκαιο, η οποία ασκείται κατά των κληρονόμων. Το δικαίωμα στη νόμιμη μοίρα γεννάται κατά τον χρόνο της διαδοχής. Δεν απαιτείται η υποβολή αιτήματος σε συμβολαιογράφο για τη λήψη της νόμιμης μοίρας.

Αν ο διαθέτης έχει αποκληρώσει με διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση έναν κατιόντα, γονέα ή τον/την σύζυγο του που έχει δικαίωμα εξ αδιαθέτου διαδοχής και εφόσον κατά τον χρόνο θανάτου του ο διαθέτης είχε υποχρέωση διατροφής του εν λόγω προσώπου σύμφωνα με το νόμο περί οικογενειακών σχέσεων, ή αν ο διαθέτης έχει περιορίσει το κληρονομικό μερίδιο του αντίστοιχου προσώπου σε βαθμό ώστε αυτό να μην λαμβάνει το εξ αδιαθέτου μερίδιό του, το πρόσωπο αυτό έχει δικαίωμα να αναζητήσει τη νόμιμη μοίρα του από τους λοιπούς κληρονόμους.

Ο συμβολαιογράφος, κατόπιν αιτήματος κληρονόμου το οποίο έχει καταρτιστεί συμβολαιογραφικά, ή αιτήματος του εκτελεστή διαθήκης ή αιτήματος προσώπου το οποίο δικαιούται νόμιμης μοίρας, επικυρώνει το πιστοποιητικό νόμιμης μοίρας – γνωστό και ως πιστοποιητικό δικαιούχου νόμιμης μοίρας. Το πιστοποιητικό δικαιούχου νόμιμης μοίρας ορίζει τον δικαιούχο και την αξία της νόμιμης μοίρας.

Παραίτηση από το δικαίωμα στη νόμιμη μοίρα χωρεί δυνάμει κληρονομικής σύμβασης μεταξύ του διαθέτη και του δικαιούχου. Η σύμβαση πρέπει να έχει επικυρωθεί συμβολαιογραφικά.

6 Σύνομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Κατά τον χρόνο διαδοχής –δηλ. κατά τον θάνατο του διαθέτη– η κληρονομία περιέρχεται στους κληρονόμους δυνάμει κληρονομικής σύμβασης, διαθήκης ή διά της εξ αδιαθέτου διαδοχής.

Για την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος μπορεί να επισπεύσει κληρονομική διαδικασία οποιουδήποτε κληρονόμος, δανειστής του θανόντος, κληροδόχος ή άλλο πρόσωπο το οποίο δικαιούται μερίδιο επί της κληρονομίας. Το πρόσωπο το οποίο επιθυμεί την επίσπευση κληρονομικής διαδικασίας οφείλει να ενημερώσει σχετικά συμβολαιογράφο. Ο συμβολαιογράφος εν συνεχεία συντάσσει και επικυρώνει σχετικό αίτημα. Η διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά από έναν συμβολαιογράφο. Επομένως, αν έχει ήδη ξεκινήσει η κληρονομική διαδικασία, ο συμβολαιογράφος που λαμβάνει σχετικό αίτημα προωθεί το αίτημα αυτό στον συμβολαιογράφο ο οποίος διεξάγει την κληρονομική διαδικασία.

Ο κληρονόμος μπορεί να αποδεχθεί ή να αποποιηθεί την κληρονομία. Η προθεσμία αποποίησης είναι τρεις μήνες. Η εν λόγω προθεσμία αρχίζει από τον χρόνο κατά τον οποίο ο κληρονόμος λαμβάνει γνώση ή οφείλει να λάβει γνώση του θανάτου του διαθέτη και του κληρονομικού του δικαιώματος. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης αποποίησης, ο κληρονόμος τεκμαίρεται ότι έχει αποδεχθεί την κληρονομία. Για την αποδοχή της κληρονομίας ο κληρονόμος μπορεί να υποβάλει επίσης σχετικό αίτημα στον συμβολαιογράφο που χειρίζεται την κληρονομική υπόθεση.

Η απόφαση του κληρονόμου περί αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας είναι ανέκκλητη. Δεν χωρεί αποδοχή της κληρονομίας μετά την αποποίηση. Αντιστοίχως, δεν χωρεί αποποίηση της κληρονομίας μετά την αποδοχή της. Η ίδια αρχή ισχύει για την αποδοχή και αποποίηση της κληροδοσίας - με την εξαίρεση ότι ο κληροδόχος που είναι και κληρονόμος έχει δικαίωμα επί της κληροδοσίας ακόμη κι αν αποποιηθεί την κληρονομία.

Η δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας καταρτίζεται συμβολαιογραφικά.

Ο συμβολαιογράφος προβαίνει σε εγγραφή σχετικά με την έναρξη διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής αμέσως μετά την αποδοχή της αίτησης για την έναρξη διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής και δημοσιεύει ανακοίνωση σχετικά με την έναρξη της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής στην επίσημη έκδοση Ametlikud Teadaanded (Επίσημες ανακοινώσεις) το αργότερο δύο εργάσιμες ημέρες μετά την έναρξη της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής. Ο συμβολαιογράφος αποστέλλει επίσης ανακοίνωση σχετικά με την έναρξη διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής στους γνωστούς στον συμβολαιογράφο κληρονόμους και σε άλλα πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί δικαιώματα και έχουν επιβληθεί υποχρεώσεις με διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση. Στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής βάσει της διάταξης διαθήκης του διαθέτη, ο συμβολαιογράφος ενημερώνει επίσης τα πρόσωπα που θα είχαν κληρονομήσει σε περίπτωση εξ αδιαθέτου διαδοχής.

Ο συμβολαιογράφος προβαίνει σε έρευνες σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του διαθέτη σε μητρώα καθώς και στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στη Δημοκρατία της Εσθονίας, ο κατάλογος των οποίων καταρτίζεται με κανονισμό του [αρμόδιου υπουργού](#). Πέραν των ανωτέρω, ο συμβολαιογράφος μπορεί επίσης να προβεί σε έρευνα για άλλα πρόσωπα βάσει συμβολαιογραφικά επικυρωμένης αίτησης του κινούντος τη διαδικασία κληρονομικής διαδοχής ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου που έχει δικαιώματα επί της κληρονομιάς κατά της κληρονομιάς. Αν ο διαθέτης ήταν έγγαμος κατά τον χρόνο επαγωγής της κληρονομιάς και το είδος της περιουσιακής σχέσης των συζύγων ήταν σχέση κοινοκτημοσύνης, ο συμβολαιογράφος υποβάλλει επίσης αντίστοιχες ερωτήσεις σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της επιζώντος/-ώσας συζύγου του διαθέτη.

Το πρόσωπο που δικαιούται να επισπεύσει διαδικασία κληρονομικής διαδοχής έχει το δικαίωμα να λάβει πληροφορίες από τον συμβολαιογράφο, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, σχετικά με το ποιος έχει αποδεχθεί την κληρονομία και ποιος την έχει αποποιηθεί. Το πρόσωπο που θα είχε κληρονομήσει στην περίπτωση εξ αδιαθέτου κληρονομικής διαδοχής έχει το ίδιο δικαίωμα στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής βάσει διαθήκης. Τα ανωτέρω πρόσωπα έχουν επίσης το δικαίωμα να εξετάσουν τα αποτελέσματα των ερευνών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του διαθέτη. Στην περίπτωση κληρονομικής διαδοχής βάσει διάταξης τελευταίας βούλησης, το πρόσωπο που θα είχε κληρονομήσει στην περίπτωση εξ αδιαθέτου διαδοχής έχει το δικαίωμα να εξετάσει τη διαθήκη και την κληρονομική σύμβαση.

Αν προσκομιστούν επαρκείς αποδείξεις σχετικά με το κληρονομικό δικαίωμα και την έκτασή του, ο συμβολαιογράφος εκδίδει επίσημο πιστοποιητικό κληρονόμων (κληρονομητήριο), αλλά το νωρίτερο έναν μήνα μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης για την κίνηση της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής στην επίσημη έκδοση Ametlikud Teadaanded. Ο συμβολαιογράφος μεταγράφει το πιστοποιητικό κληρονόμων στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής. Μετά την έκδοση του πιστοποιητικού κληρονόμων, οι κληρονόμοι μπορούν να προβούν στη διανομή της κληρονομιάς με συμφωνία. Σε περίπτωση διαφοράς, η κληρονομία διανέμεται από το δικαστήριο κατόπιν αιτήματος κληρονόμου.

Κατά τη διανομή της κληρονομιάς, καθορίζεται ποια στοιχεία ή μερίδια των περιουσιακών στοιχείων και ποια δικαιώματα και υποχρεώσεις που αποτελούν μέρος της κληρονομιάς μεταβιβάζονται σε κάθε συγκληρονόμο. Η κληρονομία διανέμεται μεταξύ των κληρονόμων ανάλογα με το μερίδιό τους στην κληρονομία, με βάση τη συνήθη αξία των αγαθών που αποτελούν μέρος της κληρονομιάς κατά τον χρόνο της διανομής. Κατόπιν συμφωνίας των κληρονόμων, περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος της κληρονομιάς μπορεί να αποτιμηθεί με βάση το ειδικό συμφέρον ενός κληρονόμου.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Η διαδοχή επέρχεται κατά την ημερομηνία θανάτου του κληρονομούμενου. Κατά τον χρόνο διαδοχής, η κληρονομία περιέρχεται στους κληρονόμους. Η διαδοχή επέρχεται σύμφωνα με τον νόμο ή την τελευταία βούληση του θανόντος όπως αυτή αποτυπώνεται στη διαθήκη ή στην κληρονομική σύμβαση. Η κληρονομική σύμβαση υπερισχύει της διαθήκης και αμφότερες υπερισχύουν της εξ αδιαθέτου διαδοχής.

Δεν απαιτείται υποβολή χωριστής δήλωσης για τη λήψη της κληρονομιάς. Με την αποδοχή της κληρονομιάς όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του διαθέτη περιέρχονται στους κληρονόμους, εξαιρουμένων όσων είναι αυστηρά προσωποππαγή ή μη μεταβιβάσιμα σύμφωνα με τον νόμο. Εάν ο κληρονόμος αποδεχθεί την κληρονομία, το δικαίωμα κυριότητας επί των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς θεωρείται ότι έχει μεταβιβαστεί σ' αυτόν αναδρομικά από τον χρόνο της διαδοχής. Σε περίπτωση αποδοχής της κληρονομιάς από περισσότερους (συγ)κληρονόμους, αυτοί αποκτούν συγκυριότητα επί της κληρονομιάς.

Κάθε πρόσωπο το οποίο είναι νομικά ικανό μπορεί να θεμελιώσει κληρονομικό δικαίωμα - συμπεριλαμβανομένων των φυσικών προσώπων που βρίσκονται εν ζωή κατά τον χρόνο θανάτου του διαθέτη, και των νομικών προσώπων που υφίστανται κατά τον χρόνο αυτό. Τέκνο το οποίο γεννιέται ζωντανό μετά τον χρόνο διαδοχής θεωρείται ότι θεμελιώνει κληρονομικό δικαίωμα κατά τον χρόνο διαδοχής εφόσον είχε συλληφθεί πριν από τον χρόνο αυτό. Ίδρυμα το οποίο ιδρύεται δυνάμει διαθήκης ή κληρονομικής σύμβασης θεωρείται ότι υπήρχε κατά τον χρόνο της διαδοχής εφόσον αργότερα αποκτήσει νομική προσωπικότητα.

Ο/η επιζών/-ωσα σύζυγος δεν έχει κληρονομικό δικαίωμα ή προνομιούχο δικαίωμα εάν ο διαθέτης είχε υποβάλει αίτηση διαζυγίου ή είχε ζητήσει την έγγραφη συναίνεση του/της συζύγου για την έκδοση διαζυγίου ή είχε δικαίωμα κατά τον χρόνο θανάτου του να ζητήσει την ακύρωση του γάμου και είχε υποβάλει σχετικό αίτημα ενώπιον των δικαστηρίων.

Γονέας ο οποίος έχει αποστερηθεί τελείως την κηδεμονία τέκνου δεν κληρονομεί το τέκνο.

Πρόσωπο το οποίο πληροί έναν από τους κατωτέρω όρους δεν θεμελιώνει κληρονομικό δικαίωμα:

έχει εσκεμμένα ή παράνομα προκαλέσει ή αποπειραθεί να προκαλέσει τον θάνατο του διαθέτη

έχει εσκεμμένα ή παράνομα θέσει τον διαθέτη σε κατάσταση κατά την οποία αυτός δεν είναι σε θέση να εκφράσει ή να ανακαλέσει τη διάταξη τελευταίας βουλήσεώς του

έχει με τη βία ή με απάτη αποτρέψει τον διαθέτη να συντάξει ή να τροποποιήσει τη διάταξη τελευταίας βουλήσεώς του ή με τον ίδιο τρόπο έχει υποκινήσει τον διαθέτη να συντάξει ή να ανακαλέσει τη διάταξη τελευταίας βουλήσεώς του ενώ δεν ήταν πλέον δυνατό για τον διαθέτη να εκφράσει την πραγματική του βούληση

έχει εσκεμμένα ή παράνομα εξαλείψει ή καταστρέψει διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση ενώ δεν ήταν πλέον δυνατό για τον διαθέτη να την ανανεώσει έχει παραποιήσει τη διαθήκη του κληρονομούμενου ή την κληρονομική σύμβαση εν όλω ή εν μέρει.

Σύμφωνα με το εσθονικό δίκαιο, ο δικαιούχος νόμιμης μοίρας δεν θεωρείται κληρονόμος. Ο δικαιούχος νόμιμης μοίρας έχει χρηματική αξίωση κατά των κληρονόμων σύμφωνα με το ενοχικό δίκαιο. Δικαίωμα διεκδίκησης της νόμιμης μοίρας από τους κληρονόμους γεννάται αν ο διαθέτης έχει αποκληρώσει με διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση έναν καπινότα, γονέα ή τον/την σύζυγο του που έχει δικαίωμα εξ αδιαθέτου διαδοχής και εφόσον κατά τον χρόνο θανάτου του ο διαθέτης είχε υποχρέωση διατροφής του εν λόγω προσώπου σύμφωνα με τον νόμο περί οικογενειακών σχέσεων ή αν ο διαθέτης έχει περιορίσει το κληρονομικό μερίδιο του αντίστοιχου προσώπου σε βαθμό ώστε αυτό να μη λαμβάνει το εξ αδιαθέτου μερίδιό του. Η νόμιμη μοίρα αντιστοιχεί στο 1/2 του εξ αδιαθέτου μεριδίου που θα λάμβανε ένας κληρονόμος σε περίπτωση εξ αδιαθέτου διαδοχής εάν όλοι οι νόμιμοι κληρονόμοι αποδέχονταν την κληρονομία. Η κληρονομική διαδικασία επισπεύδεται από οποιονδήποτε κληρονόμο, δανειστή του κληρονομούμενου, κληροδόχο ή άλλο πρόσωπο το οποίο δικαιούται μερίδιο επί της κληρονομιάς, με σχετικό αίτημα ενώπιον συμβολαιογράφου. Η κληρονομική διαδικασία διεξάγεται από τον εσθονό συμβολαιογράφο ενώπιον του οποίου αυτή επισπεύδεται και ο οποίος ορίζεται στο μητρώο κληρονομικής διαδοχής ως εκτελεστής της κληρονομικής διαδικασίας. Η διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά από έναν συμβολαιογράφο. Επομένως, αν έχει ήδη ξεκινήσει κληρονομική διαδικασία, ο συμβολαιογράφος που λαμβάνει σχετικό αίτημα προωθεί αυτό στον συμβολαιογράφο που διεξάγει την κληρονομική διαδικασία. Ο συμβολαιογράφος επικυρώνει πιστοποιητικό κληρονομικής διαδοχής εφόσον προσκομίζονται ενώπιόν του επαρκείς αποδείξεις σχετικά με το κληρονομικό δικαίωμα των κληρονόμων. Σε περίπτωση περισσότερων κληρονόμων, ο συμβολαιογράφος ορίζει το μερίδιο εκάστου αυτών.

Ο κληρονόμος μπορεί να αποδεχθεί ή να αποποιηθεί την κληρονομία. Πρόσωπο το οποίο έχει κληρονομικό δικαίωμα, αν δεν αποποιηθεί την κληρονομία εντός τριών μηνών από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβε γνώση ή όφειλε να λάβει γνώση του κληρονομικού του δικαιώματος, τεκμαίρεται ότι έχει αποδεχθεί σιωπηρά την κληρονομία. Πρόσωπο το οποίο αποποιείται την κληρονομία αποφεύγει τις έννομες συνέπειες της κληρονομικής διαδοχής.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Ναι, οι κληρονόμοι ευθύνονται για την εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεων του κληρονομούμενου. Αν δεν επαρκεί η κληρονομία, οι κληρονόμοι εκπληρώνουν τις σχετικές υποχρεώσεις από την προσωπική τους περιουσία, εκτός εάν έχει διενεργηθεί απογραφή και οι κληρονόμοι έχουν εκπληρώσει τις σχετικές υποχρεώσεις σύμφωνα με την διαδικασία που ορίζεται στον νόμο, η κληρονομία έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή η πτωχευτική διαδικασία έχει ματαιωθεί χωρίς να κηρυχθεί πτώχευση.

Αν κληρονόμος ζητήσει απογραφή της κληρονομίας, οι δανειστές του δεν έχουν δικαίωμα ικανοποίησης των αξιώσεών τους από το κληρονομικό του μερίδιο έως ότου ολοκληρωθεί η απογραφή, σε κάθε περίπτωση έως τη λήξη της προθεσμίας απογραφής.

Μετά το πέρας της απογραφής, η ευθύνη των κληρονόμων για τα χρέη της κληρονομίας περιορίζεται στην αξία του κληρονομικού τους μεριδίου.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Αν ο κληρονομούμενος διέθετε ακίνητη περιουσία, η σχετική εγγραφή στο υποθηκοφυλακείο καθίσταται άκυρη από τον χρόνο θανάτου του, εφόσον το πρόσωπο που εμφανίζεται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου ως δικαιούχος του εμπράγματος δικαιώματος δεν είναι το πρόσωπο στο οποίο το δικαίωμα αυτό ανήκει πραγματικά (κατά το ουσιαστικό δικαίο), καθώς όλα τα περιουσιακά στοιχεία του κληρονομούμενου περιέρχονται σε άλλα πρόσωπα –τους κληρονόμους– κατά τον χρόνο της διαδοχής.

Για την εγγραφή των κληρονόμων στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου, απαιτείται η υποβολή αίτησης από τον νέο δικαιούχο του εμπράγματος δικαιώματος, στην οποία προσαρτάται έγγραφο το οποίο αποδεικνύει την κληρονομική διαδοχή – δηλ. το πιστοποιητικό κληρονόμων.

Αν το εμπράγματο δικαίωμα έχει μεταβιβαστεί σε ομάδα συγκληρονόμων, η δήλωση ενός συγκληρονόμου αρκεί για τη διόρθωση της εγγραφής, οι δε λοιποί κληρονόμοι δεν θεωρούνται σχετικοί, δηλ. δεν απαιτείται η συναίνεσή τους για την εγγραφή, δεδομένου ότι κληρονόμος δεν μπορεί να αποποιηθεί δικαίωμα το οποίο έχει ήδη μεταβιβαστεί σ' αυτόν διά της μεταγραφής του στο υποθηκοφυλακείο. Η ίδια αρχή ισχύει αν το δικαίωμα μεταβιβάζεται σε τμήμα ομάδας συγκληρονόμων.

Ο νόμος ορίζει ειδικές προϋποθέσεις σε περίπτωση που, σύμφωνα με το πιστοποιητικό κληρονόμων, υπάρχει συγκυριότητα επί της συζυγικής περιουσίας. Σ' αυτή την περίπτωση, επί εκάστου περιουσιακού στοιχείου μπορεί να υπάρχει τόσο συγκυριότητα όσο και ατομική κυριότητα, το δε σχετικό ζήτημα δεν μπορεί να επιλυθεί κατά την επικύρωση του πιστοποιητικού κληρονόμων.

Επίσης, ο νόμος προβλέπει εξαιρέσεις για την περίπτωση κατά την οποία οι κληρονόμοι έχουν διαιρέσει την κληρονομία προς τον σκοπό διάλυσης της ομάδας, ορίζοντας τα περιουσιακά στοιχεία ή μέρη αυτών ή τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αποτελούν το μερίδιο που λαμβάνει κάθε συγκληρονόμος και την ακίνητη περιουσία την οποία λαμβάνει συγκεκριμένος συγκληρονόμος.

Αν ο κληρονομούμενος δεν είχε τελέσει γάμο, τα κατωτέρω απαιτείται να υποβληθούν προκειμένου να διορθωθεί η εγγραφή στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου:

πιστοποιητικό κληρονόμων

αίτηση εγγραφής, επικυρωμένη συμβολαιογραφικά ή υπογεγραμμένη ψηφιακά αίτηση εγγραφής η οποία θα υπογραφεί ψηφιακά καταρτίζεται και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του υποθηκοφυλακείου μέσω της αντίστοιχης δικτυακής πύλης (<https://kinnistuportal.rik.ee>) πρόσβαση στη δικτυακή πύλη παρέχεται με την καταχώριση του αριθμού εσθονικού **δελτίου ταυτότητας, ηλεκτρονικής κινήτης ταυτότητας**, ορισμένων δελτίων ταυτότητας εξωτερικού ή μέσω της κρατικής δικτυακής πύλης <https://www.eesti.ee/et/>.

Η διόρθωση της εγγραφής στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου γίνεται ατελώς.

Στην περίπτωση διόρθωσης, όλοι οι κληρονόμοι που αναγράφονται στο πιστοποιητικό κληρονόμων καταχωρίζονται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου ως συγκύριοι των αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων.

Στην ίδια περίπτωση, εφόσον η κληρονομία διαιρείται μεταξύ των συγκληρονόμων κατά τρόπο ώστε η ακίνητη περιουσία να καταλείπεται σε συγκεκριμένο συγκληρονόμο, η διόρθωση της εγγραφής προϋποθέτει την υποβολή των κατωτέρω εγγράφων:

συμφωνία διαιρέσεως της κληρονομίας, επικυρωμένη από συμβολαιογράφο της Εσθονίας
αίτηση εγγραφής (μπορεί να περιέχεται στην ανωτέρω συμφωνία διαιρέσεως της κληρονομίας).

Η διόρθωση της εγγραφής του υποθηκοφυλακείου βαρύνεται με σχετικό τέλος.

Σ' αυτή την περίπτωση, το πρόσωπο που ορίζεται στη συμφωνία διαιρέσεως ως δικαιούχος του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου καταχωρίζεται στο υποθηκοφυλακείο ως νόμιμος δικαιούχος.

Το πιστοποιητικό κληρονόμων πρέπει να προσκομίζεται στον συμβολαιογράφο για την επικύρωση της συμφωνίας διαιρέσεως της κληρονομίας.

Αν ο γάμος του κληρονομούμενου είχε λυθεί κατά τον χρόνο της διαδοχής ή με τον θάνατό του, όμως η ακίνητη περιουσία της κληρονομίας δεν αποτελούσε κοινή συζυγική περιουσία, απαιτείται να υποβληθούν τα κατωτέρω για τη διόρθωση της σχετικής εγγραφής στο υποθηκοφυλακείο:

πιστοποιητικό κληρονόμων

πιστοποιητικό κυριότητας, το οποίο αποδεικνύει ότι το περιουσιακό στοιχείο αποτελεί ατομική περιουσία του διαθέτη
αίτηση μεταγραφής, επικυρωμένη συμβολαιογραφικά ή υπογεγραμμένη ψηφιακά αίτηση μεταγραφής η οποία θα υπογραφεί ψηφιακά, καταρτίζεται και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του υποθηκοφυλακείου μέσω της αντίστοιχης δικτυακής πύλης (<https://kinnistuportal.rik.ee>) πρόσβαση στην πύλη παρέχεται με την καταχώριση του αριθμού εσθονικού **δελτίου ταυτότητας, της ηλεκτρονικής κινήτης ταυτότητας**, ορισμένων δελτίων ταυτότητας εξωτερικού ή μέσω της κρατικής δικτυακής πύλης <https://www.eesti.ee/et/>.

Η διόρθωση της εγγραφής στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου γίνεται ατελώς.

Όλοι οι κληρονόμοι που αναγράφονται στο πιστοποιητικό κληρονόμων καταχωρίζονται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου.

Για τη συμβολαιογραφική επικύρωση του πιστοποιητικού κυριότητας, ο αιτών πρέπει να προσκομίσει στον συμβολαιογράφο αποδείξεις ότι πρόκειται για περιουσιακό στοιχείο υπό την απόλυτη κυριότητα του/της συζύγου (ατομική περιουσία). Κατά κανόνα, τα έγγραφα που αποτελούν τον νόμιμο τίτλο κτήσης του περιουσιακού στοιχείου πρέπει να υποβληθούν στον συμβολαιογράφο, εάν αυτός δεν μπορεί να τα ανακτήσει, προκειμένου να αποδειχθεί ότι οι σύζυγοι είχαν διαιρέσει την περιουσία ή ορίσει το περιουσιακό στοιχείο ως ατομικό περιουσιακό στοιχείο (π.χ. με σύμφωνο διανομής συζυγικής περιουσίας, σύμβαση διαιρέσεως της κοινής περιουσίας, άλλο έγγραφο κτήσης το οποίο αποδεικνύει ότι αποτελεί ατομική περιουσία, π.χ. σύμβαση δωρεάς κ.λπ.).

Αν ο γάμος του κληρονομούμενου είχε λυθεί κατά τον χρόνο της διαδοχής ή με τον θάνατό του, και η ακίνητη περιουσία της κληρονομίας αποτελούσε κοινή συζυγική περιουσία, απαιτείται να υποβληθούν τα κατωτέρω για τη διόρθωση της σχετικής εγγραφής στο υποθηκοφυλακείο:

πιστοποιητικό κληρονόμων

πιστοποιητικό κυριότητας, το οποίο αποδεικνύει ότι το περιουσιακό στοιχείο αποτελεί κοινή περιουσία του κληρονομούμενου και του/της συζύγου

αίτηση μεταγραφής, επικυρωμένη συμβολαιογραφικά ή υπογεγραμμένη ψηφιακά αίτηση μεταγραφής η οποία θα υπογραφεί ψηφιακά, καταρτίζεται και υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του υποθηκοφυλακείου μέσω της αντίστοιχης δικτυακής πύλης (<https://kinnistuportal.rik.ee>) πρόσβαση στην πύλη παρέχεται με την καταχώριση του αριθμού εσθονικού **δελτίου ταυτότητας, της ηλεκτρονικής κινητής ταυτότητας**, ορισμένων δελτίων ταυτότητας εξωτερικού ή μέσω της κρατικής δικτυακής πύλης <https://www.eesti.ee/et/>.

Η διόρθωση της εγγραφής στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου γίνεται ατελώς.

Όλοι οι κληρονόμοι που αναγράφονται στο πιστοποιητικό κληρονόμων, καθώς και ο επιζών ή πρώην σύζυγος του θανόντος καταχωρίζονται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου ανεξαρτήτως εάν έχουν ή όχι κληρονομικό δικαίωμα.

Για τη συμβολαιογραφική επικύρωση του πιστοποιητικού κυριότητας, ο αιτών πρέπει να προσκομίσει στον συμβολαιογράφο αποδείξεις ότι πρόκειται για κοινό περιουσιακό στοιχείο. Κατά κανόνα, τα έγγραφα που αποτελούν τον νόμιμο τίτλο κτήσης του περιουσιακού στοιχείου πρέπει να υποβληθούν στον συμβολαιογράφο, εάν αυτός δεν μπορεί να τα ανακτήσει (μεταξύ άλλων, η σύμβαση διαίρεσης της κοινής περιουσίας ή το σύμφωνο διανομής συζυγικής περιουσίας).

Αν ο γάμος του κληρονομούμενου είχε λυθεί κατά τον χρόνο της διαδοχής ή με τον θάνατό του, και η ακίνητη περιουσία της κληρονομίας αποτελούσε κοινή συζυγική περιουσία, και εφόσον η κληρονομία έχει διαιρεθεί μεταξύ των συγκληρονόμων κατά τρόπο ώστε η ακίνητη περιουσία να καταλείπεται σε συγκεκριμένο συγκληρονόμο, απαιτείται να υποβληθούν τα κατωτέρω για τη διόρθωση της σχετικής εγγραφής στο υποθηκοφυλακείο:

πιστοποιητικό κυριότητας και η σύμβαση διαίρεσης της κοινής συζυγικής περιουσίας, επικυρωμένα από συμβολαιογράφο της Εσθονίας αίτησης εγγραφής (μπορεί να περιέχεται στην ανωτέρω συμβολαιογραφική συμφωνία διαίρεσης της κοινής περιουσίας).

Η διόρθωση της εγγραφής του υποθηκοφυλακείου βαρύνεται με σχετικό τέλος.

Ως συνέπεια της διαίρεσης της κοινής συζυγικής περιουσίας, ο διαθέτης και ο/η επιζών(-ύσα) σύζυγος εγγράφονται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου ως κύριοι, έκαστος με βάση το νόμιμο του μερίδιο. Οι κληρονόμοι που αναγράφονται στο πιστοποιητικό κληρονόμων και στους οποίους μεταβιβάζεται η κυριότητα του συγκεκριμένου ακινήτου δυνάμει της συμφωνίας, καταχωρίζονται στα αρχεία του υποθηκοφυλακείου ως κύριοι του νόμιμου μεριδίου του διαθέτη. Εάν το νόμιμο μερίδιο των κληρονόμων διαιρείται μεταξύ αυτών, ορίζεται η αξία του νόμιμου μεριδίου κάθε κληρονόμου.

Για τη συμβολαιογραφική επικύρωση του πιστοποιητικού κυριότητας, ο αιτών πρέπει να προσκομίσει στον συμβολαιογράφο αποδείξεις ότι πρόκειται για κοινό περιουσιακό στοιχείο.

Εναλλακτικά σ' αυτή την περίπτωση μπορούν να υποβληθούν τα κατωτέρω έγγραφα για τη διόρθωση της εγγραφής του υποθηκοφυλακείου:

συμφωνία διαίρεσης της κοινής περιουσίας των πρώην συζύγων και συμφωνία διαίρεσης της κληρονομίας, επικυρωμένες από συμβολαιογράφο της Εσθονίας

αίτησης εγγραφής (μπορεί να περιέχεται στην ανωτέρω συμβολαιογραφική συμφωνία διαίρεσης της κοινής περιουσίας και της κληρονομίας).

Η διόρθωση της εγγραφής του υποθηκοφυλακείου βαρύνεται με σχετικό τέλος.

Το πρόσωπο που ορίζεται στη συμφωνία διαίρεσης ως δικαιούχος του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου καταχωρίζεται στο υποθηκοφυλακείο ως νόμιμος δικαιούχος του ακινήτου.

Για τη συμβολαιογραφική επικύρωση του πιστοποιητικού κυριότητας, ο αιτών πρέπει να προσκομίσει στον συμβολαιογράφο αποδείξεις ότι πρόκειται για κοινό περιουσιακό στοιχείο.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Με τον θάνατο του διαθέτη το δικαστήριο λαμβάνει μέτρα για τη διαχείριση της κληρονομίας εφόσον:

δεν υπάρχουν γνωστοί κληρονόμοι,

δεν υπάρχουν κληρονόμοι στον τόπο της κληρονομίας,

δεν είναι γνωστό αν κάποιος κληρονόμος έχει αποδεχθεί την κληρονομία,

κάποιος κληρονόμος είναι περιορισμένα ικανός και δεν έχει διοριστεί επίτροπος,

συντρέχουν άλλοι λόγοι που προβλέπονται στον νόμο.

Τα μέτρα διαχείρισης της κληρονομίας συνίστανται στην οργάνωση της διαχείρισης της κληρονομίας και στην εφαρμογή μέτρων για την διασφάλιση πράξεων που προβλέπονται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το δικαστήριο διορίζει διαχειριστή για τη διαχείριση της κληρονομίας.

Το δικαστήριο διατάσσει αυτεπαγγέλτως μέτρα διαχείρισης, εκτός αν ορίζεται άλλως στον νόμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης κατόπιν αίτησης κάποιου πιστωτή του κληρονομούμενου, κληροδόχου ή άλλου προσώπου το οποίο έχει οποιαδήποτε αξίωση επί της κληρονομίας, εφόσον η μη λήψη σχετικών μέτρων μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των αξιώσεων των ανωτέρω προσώπων από την κληρονομία. Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με το ποιος κληρονομεί, το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει τη λήψη μέτρων διαχείρισης της κληρονομίας κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε προσώπου το οποίο ζητά να αναγνωριστεί το κληρονομικό του δικαίωμα.

Σε περίπτωση μη εκτέλεσης κάποιας εντολής του διαθέτη, το δικαστήριο μπορεί να διορίσει διαχειριστή για την εκτέλεση της εντολής, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε προσώπου το οποίο έχει έννομο συμφέρον. Ο διαχειριστής έχει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εκτελεστή της διαθήκης σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αφορά η εκτέλεση της εντολής του διαθέτη.

Οι εθνικοί και τοπικοί κρατικοί φορείς, οι συμβολαιογράφοι και οι δικαστικοί επιμελητές οφείλουν να κοινοποιούν στο δικαστήριο την ανάγκη λήψης μέτρων διαχείρισης εφόσον αυτή περιέχεται σε γνώση τους.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Εφόσον δεν έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα διαχείρισης της κληρονομίας, οι κληρονόμοι διαχειρίζονται την κληρονομία από κοινού. Οι κληρονόμοι υποχρεούνται να εκτελέσουν όλες τις εντολές που περιέχονται στη διαθήκη, συμπεριλαμβανομένης της διανομής της κληρονομίας με βάση τις διατάξεις της διαθήκης.

Εάν έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα διαχείρισης της κληρονομίας, αυτή τελεί υπό τη διαχείριση του δικαστικά διορισθέντος διαχειριστή, στον οποίο μπορεί το δικαστήριο να παρέχει οδηγίες σχετικά με τη νομή, κατοχή και διάθεση των σχετικών περιουσιακών στοιχείων. Ο διαχειριστής μπορεί να δαπανήσει από την κληρονομία μόνο ό,τι απαιτείται προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων του και προκειμένου να καλύψει τις δαπάνες διαχείρισης της κληρονομίας. Ο διαχειριστής οφείλει να τηρεί τις υποχρεώσεις του διαχειριστή οι οποίες απορρέουν από τον νόμο.

Σε περίπτωση διορισμού εκτελεστή της διαθήκης, οι κληρονόμοι δεν μπορούν να διαθέσουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν μέρος της κληρονομίας και τα οποία απαιτεί ο εκτελεστής για την εκτέλεση των καθηκόντων του. Ο εκτελεστής οφείλει να διαχειρίζεται την κληρονομία με σύνεση και να παραδώσει στους κληρονόμους τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν είναι απαραίτητα για την εκτέλεση της διαθήκης. Μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους, ο εκτελεστής οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα του διαχειριστή της κληρονομίας ή να αιτηθεί τον διορισμό διαχειριστή.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Δικαιώματα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες του διαχειριστή της κληρονομίας

να διαχειρίζεται την περιουσία με σύνεση και να διασφαλίζει τη διατήρησή της

να διατρέφει από την κληρονομία τα μέλη της οικογένειας του διαθέτη τα οποία ζούσαν με τον τελευταίο έως τον χρόνο θανάτου του και τα οποία αυτός διέτρεφε

να εκπληρώνει από την κληρονομία τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με αυτή και να αναφέρεται στο δικαστήριο και στους κληρονόμους σχετικά με τις πράξεις διαχείρισης

να λαμβάνει στην κατοχή του την κληρονομία που βρίσκεται στην κατοχή των κληρονόμων ή τρίτων ή να διασφαλίζει τον διαχωρισμό της κληρονομίας από την περιουσία των κληρονόμων με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, όπου αυτό απαιτείται για τη διατήρηση της κληρονομίας

να υποβάλει σε συμβολαιογράφο αίτηση για επίσπευση της κληρονομικής διαδικασίας, όπου απαιτείται, ή να λαμβάνει άλλα μέτρα για τον εντοπισμό των κληρονόμων εφόσον οι συμβολαιογράφοι της Εσθονίας δεν έχουν αρμοδιότητα να διεξάγουν την κληρονομική διαδικασία.

Ο διαχειριστής της κληρονομίας οφείλει να διενεργήσει απογραφή της κληρονομίας και εν συνεχεία να ικανοποιήσει τις αξιώσεις οι οποίες αναφέρονται στην εν λόγω απογραφή και οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Ο διαχειριστής της κληρονομίας μπορεί να ικανοποιήσει μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μόνο με τη συναίνεση των κληρονόμων. Αν το δικαστήριο έχει διατάξει την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης κατόπιν αίτησης κάποιου πιστωτή του κληρονομούμενου, κληροδόχου ή άλλου προσώπου το οποίο έχει οποιαδήποτε αξίωση επί της κληρονομίας, επειδή έκρινε ότι η μη λήψη σχετικών μέτρων μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των αξιώσεων των ανωτέρω προσώπων από την κληρονομία, ο διαχειριστής υποχρεούται να διενεργήσει απογραφή και εν συνεχεία να ικανοποιήσει από την κληρονομία όλες τις αξιώσεις που αναφέρονται στην απογραφή, με τη σειρά που ορίζεται στον νόμο. Η κληρονομία δεν μπορεί να περιέλθει στους κληρονόμους πριν από την ικανοποίηση των σχετικών απαιτήσεων.

Αν η κληρονομία δεν επαρκεί για την ικανοποίηση όλων των απαιτήσεων και οι κληρονόμοι δεν συμφωνούν στην ικανοποίηση των απαιτήσεων από την προσωπική τους περιουσία, ο διαχειριστής της κληρονομίας ή οι κληρονόμοι οφείλουν να υποβάλουν άμεσα αίτηση κήρυξης της κληρονομίας σε πτώχευση. Ο διαχειριστής μπορεί να διαθέσει την κληρονομία για την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων και προκειμένου να καλύψει τις δαπάνες που σχετίζονται με τη διαχείριση της κληρονομίας. Ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα να διαθέσει τα ακίνητα της κληρονομίας χωρίς την έγκριση του δικαστηρίου. Αυτό δεν ισχύει αν δεν έχουν εντοπιστεί κληρονόμοι εντός έξι μηνών από τον χρόνο διαδοχής ή αν κληρονόμος ο οποίος έχει αποδεχθεί την κληρονομία δεν έχει αναλάβει τη διαχείριση της εντός έξι μηνών από την αποδοχή. Σ' αυτή την περίπτωση, ο διαχειριστής μπορεί να διαθέσει την κληρονομία αφού διενεργήσει απογραφή και καταθέσει το προϊόν της πώλησης της κληρονομίας.

Οι κληρονόμοι δεν έχουν δικαίωμα να διαθέσουν την κληρονομία η οποία έχει ανατεθεί σε διαχειριστή.

Ο διαχειριστής της κληρονομίας δικαιούται αμοιβής για την εκτέλεση των καθηκόντων του, κατά το ποσό που ορίζει το δικαστήριο.

Δικαιώματα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες του εκτελεστή της διαθήκης

Ο εκτελεστής της διαθήκης εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στον νόμο, εφόσον δεν ορίζεται άλλως στη διαθήκη. Ο εκτελεστής της διαθήκης μπορεί να αποκλίνει από τις εντολές της διαθήκης με τη συναίνεση των ενδιαφερομένων προσώπων, εφόσον αυτό συντελεί στην εκτέλεση της τελευταίας βούλησης του διαθέτη.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει μόλις αναλάβει τα καθήκοντά του να υποβάλει στους κληρονόμους κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν την κληρονομία και τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους, ο εκτελεστής οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα του διαχειριστή της κληρονομίας ή να αιτηθεί τον διορισμό διαχειριστή.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να εκτελέσει τις κληροδοσίες, υποχρεώσεις της διαθήκης, εντολές του διαθέτη και λοιπές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη διαθήκη ή την κληρονομική σύμβαση.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να διαχειρίζεται με σύνεση την κληρονομία και να διασφαλίζει τη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομίας τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να λάβει στην κατοχή του τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας ή να διασφαλίσει με άλλο τρόπο τον διαχωρισμό τους από την περιουσία των κληρονόμων, όπου αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να αναλάβει υποχρεώσεις για λογαριασμό της κληρονομίας και να διαθέσει τα περιουσιακά στοιχεία αυτής, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Αν ο διαθέτης διέταξε τη διαίρεση της κληρονομίας, ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να διαιρέσει αυτή μεταξύ των κληρονόμων.

Ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να εκπροσωπεί τους κληρονόμους ή κληροδόχους στον βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης υποχρεούται να παραδώσει στους κληρονόμους το τμήμα της κληρονομίας το οποίο έχει στην κατοχή του και το οποίο δεν είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης δεν υποχρεούται να εκτελέσει την διαθήκη προσωπικά, αλλά μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση σε κάποιον κληρονόμο.

Οι κληρονόμοι δεν έχουν δικαίωμα να διαθέσουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν τμήμα της κληρονομίας, αν αυτά είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του εκτελεστή της διαθήκης.

Ο εκτελεστής της διαθήκης ευθύνεται για τη ζημία που υφίσταται κληρονόμος ή κληροδόχος από τη μη προσήκουσα εκπλήρωση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να αναφέρεται στους κληρονόμους και κληροδόχους σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Οι αναγκαίες δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο εκτελεστής της διαθήκης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του καλύπτονται από την κληρονομία.

Με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης της διαθήκης, ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να απαιτήσει εύλογη αποζημίωση για τις υπηρεσίες του.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Στο μέτρο που προσκομίζονται επαρκείς αποδείξεις σχετικά με το κληρονομικό δικαίωμα των κληρονόμων, ο συμβολαιογράφος συντάσσει πιστοποιητικό κληρονόμων (κληρονομητήριο) όπου ορίζεται η αξία του μεριδίου εκάστου κληρονόμου. Ωστόσο, το εν λόγω πιστοποιητικό δεν αναφέρει τη σύνθεση της κληρονομίας.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του διαθέτη μεταβιβάζονται νομίμως στον κληρονόμο από τη στιγμή του θανάτου του διαθέτη. Το πιστοποιητικό κληρονόμων δεν αποτελεί νομοθετική πράξη, δηλαδή ούτε καταργεί ούτε δημιουργεί **δικαίωμα κυριότητας**. Το πιστοποιητικό κληρονόμων είναι έγγραφο που πιστοποιεί τη νόμιμη κληρονομική διαδοχή και βάσει αυτού θεωρείται ότι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που προσδιορίζονται στο εν λόγω έγγραφο είναι κληρονόμοι στον βαθμό που ορίζεται σ' αυτό.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου [H Ευρώπη σου](#).

Θα μας βοηθούσαν πολύ [τα σχόλιά σας](#) σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

**Your
Europe**

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/09/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.